

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Genomförande av 2018 års ändringsdirektiv till EU:s fjärde penningtvättsdirektiv

(dnr Fi2018/03025/B)

Länstyrelsen i Västra Götalands län yttrar sig över promemorian Genomförande av 2018 års ändringsdirektiv till EU:s fjärde penningtvättsdirektiv.

Ställningstagande och sammanfattning

Länstyrelsen i Västra Götalands län instämmer i huvudsak med de förslag till författningsändringar som redovisas i promemorian. Länstyrelsen efterfrågar dock flera förtydliganden vad gäller de nya verksamhetsutövarna som bedriver handel med och förvaring av konstverk.

Synpunkter på betänkandets förslag

5.2 Nya verksamhetsutövare

5.2.4 Aktörer som handlar med konstverk

Länstyrelsen önskar få förtydligat om de nya verksamhetsutövarna i 1 kap. 2 § punkterna 23 och 24 penningtvättslagen ska registreras i Bolagsverkets register mot penningtvätt.

Länstyrelsen efterfrågar ett förtydligande av vad som avses med frihamn i den föreslagna punkten 24 i 1 kap. 2 § penningtvättslagen. I promemorian anges att avsaknaden av hänvisning till ”free trade zones” ger stöd för att direktivet endast ska omfatta det begränsade område som anges i definitionen av ”freeports”. Frihamnsinstitutet upphörde i Sverige genom EU-inträdet, men det finns fortfarande möjlighet att tillfälligt lagra oförtullade varor på ett tullager. Mot bakgrund av att det anges i promemorian att samstämmigheten brister avseende definitionen av dessa typer av zoner, efterfrågar Länstyrelsen att en definition av frihamn skrivs in i penningtvättslagen.

Länstyrelsen önskar få förtydligat vilket slags verksamhet som ska omfattas av den föreslagna punkten 24 i 1 kap. 2 § penningtvättslagen. Punkt 24 tar sikte på förvaring av konst i frihamn, men tröskelvärdet är kopplat till transaktioner som genomförs eller kommer att genomföras av verksamhetsutövaren. Om den nya bestämmelsen ska bli tillämpbar, måste punkten omfatta andra transaktioner än

sådan handel med konstverk som innebär att verksamhetsutövaren omfattas av den föreslagna punkten 23.

5.3 Åtgärder för kundkännedom

Eftersom det inte föreslås någon ändring av 3 kap. 4 och 6 §§ penningtvättslagen, skulle konsthandlarna få ett tröskelvärde för kundkännedomsåtgärder vid transaktioner på motsvarande 15 000 euro, trots att tröskelvärdet för när de ska omfattas av penningtvättslagen läggs på motsvarande 10 000 euro. Mot bakgrund av att sådana förhållanden skulle bli svåra att tillämpa för verksamhetsutövarna och tillsynsmyndigheten, föreslår Länsstyrelsen att en egen bestämmelse för när kundkännedomsåtgärder ska vidtas införs för konsthandlarna i anslutning till 3 kap. 6 § penningtvättslagen.

7 Förslagets konsekvenser

7.3.2 Nya verksamhetsutövare

En del av de konsthandlare som föreslås att omfattas av penningtvättslagen genom den föreslagna punkten 23 omfattas redan i dagsläget av penningtvättslagen genom punkt 15 (punkt 16 fram till den 31 december 2018), eftersom de hanterar eller kan antas hantera kontanta transaktioner över tröskelvärdet på motsvarande 5 000 euro. Länsstyrelsen önskar få förtydligt hur den nya bestämmelsen i punkt 23 ska förhålla sig till bestämmelsen om kontant handel i punkt 15.

Frågan om förhållandet till 1 kap. 2 § punkten 15 penningtvättslagen ställs mot bakgrund av att det har uppstått oklarheter om huruvida pantbanksverksamhet, som utöver pantbelåning kan innefatta försäljning av återköpt pantegendom mot kontant betalning, ska omfattas även av punkt 15. Frågan får stor praktisk betydelse om pantbanksverksamhet och kontanthandel har olika tröskelvärde för när kundkännedomsåtgärder ska vidtas vid enstaka transaktioner enligt 3 kap. 4 och 6 §§ penningtvättslagen.

Om endast de punkter som explicit utpekar pantbanksverksamhet respektive handel med konstverk enligt punkterna 16 och 23 ska tillämpas, sänks kraven på deras kontanthantering jämfört med övriga verksamhetsutövare. Sverige har motiverat ett lägre tröskelvärde för kontant handel än vad som föreskrivs i direktivet. Länsstyrelsen anser därför att konsekvensutredningen bör behandla vilka risker som kan förknippas med att pantbankernas och konsthandlarnas kontanta transaktioner, till skillnad från övriga verksamhetsutövaras, inte ska medföra krav på kundkännedomsåtgärder vid tröskelvärdet på motsvarande 5 000 euro.

I konsekvensutredningen anges att det inte finns några frihamnar i Sverige, men att verksamhetsutövare kan omfattas om de driver verksamhet i utländsk frihamn. Om bestämmelsen i den föreslagna punkten 24 bara blir tillämpbar om förvaringen av konstverken och de transaktioner som innebär att verksamheten når upp till tröskelvärdet på motsvarande 10 000 euro äger rum utomlands, behöver det förtydligas när den svenska penningtvättslagen ska tillämpas före penningtvättsregelverket i det land där frihamnen är lokaliserad.

7.3.3 Myndigheter

Av förslaget framgår inte vilken myndighet som ska ha tillsynsansvar för de nya verksamhetsutövarna i 1 kap. 2 § punkterna 23 och 24 penningtvättslagen. Med ovanstående förtydliganden har Länsstyrelsen inget att erinra mot att dessa konsthandlare ställs under länsstyrelsens tillsyn. Länsstyrelserna i Skåne, Stockholms och Västra Götalands län har under våren 2018 lämnat in en

hemställan om utökade resurser för länsstyrelsernas tillsyn enligt penningtvättslagen. Mot bakgrund av den, efterfrågar Länsstyrelsen att myndighetens förutsättningar att inom befintliga budgetramar utöva tillsyn över ytterligare verksamhetsgrupper behandlas uttryckligen i konsekvensutredningen.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze. Föredragande har varit länsjuristen Catrine Nylén. I den slutliga handläggningen av ärendet har även funktionschefen Helena Schultz medverkat.

Lisbeth Schultze

Catrine Nylén

Detta yttrande har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.